

‘Onder de Boschboom’

Een Vijver vol Meisjes

Het blijft een vreemd gezicht. Zelfs in de zomer. Je wandelt rustig vanaf de Parade naar de Bossche Broek en ineens sta je halverwege de Triniteitstraat voor een grote schildering met meer dan vijftientig blote meisjes op een altijd zonloze noordelijke muur! Rank en naakt groepen ze er samen in een ondiepe poel. Een dozijn langharige blondines lijkt in het midden een onverklaarbaar cordon te vormen rond een neger of negerin. Op de hoofden van de blanke dames verwijlen wat rustende reigers en lepelaars. Rechtsonder heeft de fresco, want dat is het, een uitstulping en daar tracht een doortastend meisje stiekem te ontsnappen naar het niks. Links lijkt een met grote rode kersen bemutst drietal zich te verbazen over een kolossale reuzenhand, die een smartphone met een barcode toont. Een modern computerkunstwerk!

Die barcode blijkt te verwijzen naar een site die vertelt, dat de schildering daar in de meimaand van 2013 is aangebracht door een tiental leerlingen van de Opleiding Oude Schildertechnieken, en dat ze zich bij hun ontwerp hebben laten inspireren door twee beroemde werken van Jheronimus Bosch: de Tuin der Lusten en de Aanbidding der Drie Koningen. Maar ja, de kille tuin is hier zo zonder mannen niet echt lustig en van de Drie Koningen lijkt er een te ontbreken! Twee komen er immers als goudgekroonde zwanen groots aanvliegen. Maar volgens een ramenwassende buurvrouw symboliseert dat duo vorstelijke vogels koning Willem en zijn Maxima en hun inhuldigingsbezoek aan onze trotse hertogstad! Ze scheren hier dus een rondje om daarna vast en zeker neer te gaan strijken voor het aloude Zwanenbroedershuis in de Hinthamerstraat, waar de koning momenteel een eminente broeder is!

Twee gebouwen.

Vandaag de dag zit het clubhuis van dat in 1318 opgerichte en zeer elitaire gezelschap achter een hardgele neogotische gevel. Vier gebeeldhouwde heren kijken daar neer op het winkelende publiek. Het derde beeld van links is Gijsbert van der Poorten, die het pand in 1483 aan de Broeders naliet. Toen men in 1529 besloot dat de Sint Jan klaar was, kreeg de laatste architect van de kerk, Jan Darkennis, van de chique heren de opdracht om een moderne renaissancepoort toe te voegen aan hun kleine dubbelpuntige huis en het aldus verfraaide gebouw staat hier rechts van de reuzenringvinger in het bleke landschap.

Boven het groepje bomen in het midden is ook de vroegere driedelige voorkant van ons oude stadhuis afgebeeld, met ervoor het kunstige bordes dat diezelfde Jan Darkennis daar in 1530 heeft opgetrokken! Ook die gevel heeft sinds 1670 een ander gezicht en wel in de deftige classicistische stijl van het hoofdstedelijke Paleis op de Dam!

Jheronimus Bosch overleed in 1516, en het is daarom grappig om te zien hoe de schildering in de Triniteitstraat een ruim Bosschiaans landschap toont met daarin twee na de dood van de schilder door Darkennis verrijkte gebouwen. Twee gebouwen die inmiddels al weer lang geleden door modernere versies vervangen zijn!

Twee raadsels.

Tenslotte wordt de wandelaar door nog twee vreemde details geprikkeld. Op de eerste plaats door de vraag, waarom er rechts naast deze poel vol maagdelijke meisjes een groot mes dwars door de regenpijp steekt? Een wreed dreigend slagersmes met daarin gegraveerd het historische Bossche messenmakersteken! En op de tweede plaats door een nog vreemder raadsel: het geheim van de zacht blauwe Chinese vaas op de rand van de vijver? Misschien een kleine verwijzing naar een van de grootste liefhebbers van de schoonheid van onze oude stad? Wie weet? In gedachten verzonken vervolgt de wandelaar zijn gang naar de groene Bossche Broek....

Ed Hoffman

Onder De Boschboom" is een rubriek van cultuurhistorische aard, die haar columnisten een podium biedt om op persoonlijke titel onderwerpen die met de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Reacties? Stuur uw email naar: onderdeboschboom@kringvrienden.nl